

I. O TVORIVOSTI	12
1 ČO JE TVORIVOSŤ? (Vladimíra Čavojová)	12
1.1 Úvod	13
1.2 Vymedzenie tvorivosti	15
1.2.1 Prečo je dôležité mať definíciu tvorivosti	18
1.3 Je každý človek tvorivý?	19
1.3.1 Úrovne tvorivosti	20
1.4 Koľko tvorivosti vlastne máme?	22
1.5 Záver	24
2 MERANIE TVORIVOSTI (Vladimíra Čavojová, Klaudia Danišková)	26
2.1 Úvod	26
2.2 Identifikovanie tvorivej osobnosti a tvorivého prostredia 1	29
2.3 Výkonové testy	30
2.3.1 Torranceho figurálny test tvorivého myslenia	31
2.3.2 Urbanov figurálny test tvorivého myslenia	33
2.3.3 Test kreativity a osobnosti Kreatos	34
2.3.4 Testy verbálnej tvorivosti	36
2.3.5 Test pohybových asociácií	37
2.4 Hodnotenie produktu	37
2.5 Problémy spojené so skúmaním tvorivosti	38
2.6 Zhrnutie	41
3 VÝVIN TVORIVOSTI (Vladimíra Čavojová)	44
3.1 Úvod: Môžu byť aj deti naozaj tvorivé?	45
3.2 Tvorivosť detí v predškolského veku	48
3.3 Tvorivosť detí v školskom veku	51
3.3.1 Pokles tvorivosti v štvrtej triede	54
3.3.2 Výsledky nášho výskumu	55
3.4 Tvorivosť v dospelom a zrelom veku	56
3.5 Záver	59
4 MOTIVÁCIA K TVORIVOSTI (Klaudia Danišková)	62
4.1 Úvod: Motivácia tvorivého človeka	63
4.2 Vzťah motivácie a tvorivosti	64
4.2.1 Vnútoraná motivácia a tvorivosť	64
4.2.2 Vonkajšia motivácia a tvorivosť	65
4.3 Revidovaný pohľad na vonkajšiu motiváciu a tvorivosť.	65
4.3.1 Naše výskumné zistenia (Danišková, 2008c)	67
4.4 Motivácia k tvorivosti vo výchove	68
4.5 Program na rozvíjanie motivácie k tvorivosti	69
4.5.1. Aktivity zamerané na sebaopoznávanie.	70

4.5.2.	<i>Aktivity zamerané na prežívanie úspechu a neúspechu.</i>	70
4.5.3.	<i>Aktivity zamerané na výber úloh diferencovaných podľa náročnosti.</i>	71
4.5.4.	<i>Aktivity zamerané na životné ciele a úlohy.</i>	71
4.5.5.	<i>Aktivity zamerané na rozvíjanie tvorivosti.</i>	72
4.6	<i>Zhrnutie</i>	73
5	ZÁMERNÝ ROZVOJ TVORIVOSTI (Vladimíra Čavojová)	76
5.1	<i>Úvod: Zvyšovanie tvorivosti</i>	77
5.2	<i>Prehľad výskumov</i>	78
5.3	<i>Efektívnosť programov na zvyšovanie tvorivosti</i>	81
5.3.1	<i>Náš výskum: Stabilita efektu programu na rozvoj tvorivých schopností po 3 rokoch od aplikácie</i>	82
5.4	<i>Faktory pri zvyšovaní tvorivosti</i>	83
5.5	<i>Zhrnutie</i>	89
II.	TVORIVOSŤ V RÔZNYCH KONTEXTOCH	91
	<i>Umelecká verus vedecká tvorivosť</i>	91
6	VERBÁLNA TVORIVOSŤ (Vladimíra Čavojová)	96
6.1	<i>Úvod</i>	97
6.2	<i>Prečo čítame</i>	97
6.3	<i>„Veľká“ tvorivosť a radosť zo slov</i>	99
6.3.1	<i>Iné výskumy veľkej tvorivosti</i>	101
6.4	<i>Testovanie verbálnej tvorivosti – objem a rýchlosť</i>	102
6.5	<i>Môže sa aj z nás stať ďalší Shakespeare?</i>	106
6.5.1	<i>Kurz tvorivého písania</i>	106
6.5.2	<i>Verbálna tvorivosť a úspešné starnutie: nikdy nie je neskoro začať</i>	109
6.6	<i>Záver</i>	111
7	VÝTVARNÁ TVORIVOSŤ (Vladimíra Čavojová)	114
7.1	<i>Úvod</i>	115
7.2	<i>Rôzne prístupy k výtvarnému umeniu</i>	115
7.3	<i>Dimenzie výtvarnej tvorby</i>	116
7.4	<i>Systémový model tvorivosti</i>	120
7.5	<i>Existuje „umelecká osobnosť“?</i>	121
7.6	<i>Ako sa stať umelcom</i>	122
7.7	<i>Terapeutický a psychohygienický účinok umenia (alebo Kreslíme si len tak pre radosť)</i>	125
7.9	<i>Začíname (cvičenia)</i>	127
7.10	<i>Záver</i>	129
8	POHYBOVÁ TVORIVOSŤ (Kludia Danišková)	132
8.1	<i>Úvod</i>	133

8.2	<i>Tanec a tvorivosť</i>	135
8.3	<i>Tvorivosť v športe</i>	137
8.4	<i>Metódy identifikovania pohybovej tvorivosti</i>	140
8.5	<i>Teoretický model pohybovej tvorivosti</i>	142
8.5.1	<i>Test pohybovej tvorivosti</i>	144
8.5.2	<i>Overovanie testu pohybovej tvorivosti</i>	146
8.5.3	<i>Odporúčania pre skúmanie pohybovej tvorivosti</i>	147
8.6	<i>Zhrnutie</i>	148
9	<i>HUDOBNÁ TVORIVOSŤ (Klaudia Danišková)</i>	152
9.1	<i>Úvod: Cez imitáciu k improvizácii</i>	153
9.2	<i>Hudobní skladatelia tvoria osamelí a v horúčkach</i>	154
9.3	<i>Komponovanie skladby</i>	156
9.3.1	<i>Tvorba elektronickej hudby</i>	157
9.4	<i>Koncertná interpretácia</i>	158
9.4.1	<i>Imitačné kapely</i>	159
9.5	<i>Tvorivosť hudobnej kapely</i>	159
9.6	<i>Zhrnutie</i>	161
10	<i>DRAMATICKÁ TVORIVOSŤ (Klaudia Danišková)</i>	164
10.1	<i>Úvod</i>	165
10.2	<i>Improvizačné divadlo</i>	165
10.3	<i>Hranie podľa scenára</i>	168
10.4	<i>Divadelná tvorivosť</i>	169
10.5	<i>Herecká tvorivosť</i>	171
10.6	<i>Zhrnutie</i>	174
11	<i>VEDECKÁ TVORIVOSŤ (Vladimíra Čavojová)</i>	176
11.1	<i>Úvod: Čo je vedecká tvorivosť</i>	177
11.2	<i>Historické skúmanie tvorivých vedcov</i>	179
11.3	<i>Vedecká tvorivosť „in vivo“ a „in vitro“</i>	179
11.4	<i>Mýtus osamelého vedca vs. skupina tvorivých vedcov</i>	180
11.5	<i>Experimentálny kognitívny výskum vedeckej tvorivosti</i>	181
11.6	<i>Tvorivosť a inteligencia</i>	183
11.6.1	<i>Tvorivosť ako podmnožina inteligencie</i>	184
11.6.2	<i>Inteligencia ako podmnožina tvorivosti</i>	185
11.6.3	<i>Tvorivosť a inteligencia ako prelínajúce sa množiny</i>	186
11.6.4	<i>Tvorivosť a inteligencia ako zhodné množiny</i>	187
11.6.5	<i>Tvorivosť a inteligencia ako nezávislé množiny</i>	187
11.6.6	<i>Zhrnutie</i>	188
11.7	<i>Meranie vedeckej tvorivosti</i>	188
11.7	<i>Záver</i>	193
12	<i>TVORIVÉ NADANIE (Klaudia Danišková)</i>	196
12.1	<i>Úvod: Nadanie či talent?</i>	197

12.2	<i>Modely nadania</i>	199
12.3	<i>Štruktúra nadania a jeho druhy</i>	203
12.4	<i>Tvorivé nadanie</i>	204
12.5	<i>Zhrnutie</i>	207

LITERATÚRA	208
-------------------	-----

Zoznam aktivít

1	Čo je tvorivosť?	
	Aktivita 1.1: Čo je tvorivé?	13
	Aktivita 1.2: Mind Maps	18
	Aktivita 1.3: Som tvorivá osobnosť?	20
	Aktivita 1.4: Oblasti tvorivosti	22
	Aktivita 1.5: Debata	24
2	Meranie tvorivosti	
	Aktivita 2.1: H-Ra na tri	29
	Aktivita 2.2: TSD-Z	34
	Aktivita 2.3: Test verbálnej tvorivosti	36
	Aktivita 2.4 : Na doma	38
	Aktivita 2.6: Môj vlastný test tvorivosti	41
3	Vývin tvorivosti	
	Aktivita 3.1: Detská tvorivosť	47
	Aktivita 3.2: Návrat do škôlky – Parník	49
	Aktivita 3.3: Životná krivka	55
	Aktivita 3.4: Ako je to možné?	57
	Aktivita 3.5: Životopis ako rozprávka	59
4	Motivácia k tvorivosti	
	Aktivita 4.1: Šatník s prívlastkami	70
	Aktivita 4.2: Spomienka na úspech	70
	Aktivita 4.3: Riešenie problému	71
	Aktivita 4.4: Mám sen	71
	Aktivita 4.5: Moja ideálne tvorivá škola	72
	Aktivita 4.6: Rozrozprávaj sa	73
5	Zámerný rozvoj tvorivosti	
	Aktivita 5.1: Nácvik	77
	Aktivita 5.2: Brainwriting	83
	Aktivita 5.3: Asociácie	85
	Aktivita 5.4: Líška	87
	Aktivita 5.5: Tvorivé organizácie	89
6	Literárna tvorivosť	
	Aktivita 6.1: Vzdialené asociácie	103
	Aktivita 6.2: Asociácie	104
	Aktivita 6.3: Zmena perspektívy	106
	Aktivita 6.4: Denník	106
	Aktivita 6.5: Tajničková básnička	106
	Aktivita 6.6: Klobásová básnička	107
	Aktivita 6.7: Osoba v básničke	107
	Aktivita 6.8: Myšlienkové mapy	108
	Aktivita 6.9: Hra „Vesmír a ja“	108
	Aktivita 6.10: Príčina a následok	109

	Aktivita 6.11: Reťazová asociačná hra	109
	Aktivita 6.12: Akronymy	109
7	Výtvarná tvorivosť	
	Aktivita 7.1: Leonardo	122
	Aktivita 7.2: Neobvyklá perspektíva	126
	Aktivita 7.3: Detaily	126
	Aktivita 7.4: Moje meno	127
	Aktivita 7.5: Geometrické tvary	127
	Aktivita 7.6: Doodles (Čarbanice)	128
	Aktivita 7.7: Autoportrét	128
	Aktivita 7.8: Karikatúra	128
8	Pohybová tvorivosť	
	Aktivita 8.1: Hra na zvieratá	133
	Aktivita 8.2: Ruky a nohy	135
	Aktivita 8.3: Bez slov	142
	Aktivita 8.4: Kombinatorika	147
	Aktivita 8.5: Robot	148
9	Hudobná tvorivosť	
	Aktivita 9.1 : Zvuková kulisa	154
	Aktivita 9.2: Moje meno	155
	Aktivita 9.3 : Myšlienkové experimenty	157
	Aktivita 9.4: Myšlienkové experimenty	159
	Aktivita 9.5: Kohútik Jarabí	161
10	Dramatická tvorivosť	
	Aktivita 10. 1: Myšlienkové experimenty	165
	Aktivita 10. 2: Šarády	168
	Aktivita 10.3: Myšlienkové experimenty	169
	Aktivita 10. 4: Zvieratá	171
	Aktivita 10. 5: Improliga	174
11	Vedecká tvorivosť	
	Aktivita 11.1: Analýza podnetových slov	178
	Aktivita 11.2: Úprava atribútov	180
	Aktivita 11.3: Nútené vzťahy	182
	Aktivita 11.4: Osbornov kontrolný zoznam	190
	Aktivita 11.5: Bisociácia	192